

ΜΠΑΡΜΠΑΤΣΑΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Να φτάναμε πέρα

(Σκηνική διασκευή των διηγημάτων του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη *Η Νοσταλγός* και *Η Τύχη απ την Αμέρικα*)

ΣΧΟΛΗ ΠΥΡΟΤΗΣΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2023

Η Μαρία Μπαρμπατσάλου γεννήθηκε στην Λάρισα και διαμένει στην Καρδίτσα. Είναι νομικός και θεατρολόγος και καλλιτεχνική υπεύθυνη του Πολιτιστικού Εργαστηρίου Καρδίτσας Ρόδα Κοιν.Σ. Επ.

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6977395903

Email: mariabarat@yahoo.com

Το έργο γράφτηκε στα πλαίσια της Σχολής Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής του Θεάτρου Πορεία(Οκτώβριος 2022-Μάιος 2023) με εισηγητές τον Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη και τον Θανάση Τριαρίδη.

Το θεατρικό έργο *Να φτάναμε πέρα...* της Μαρίας Μπαρμπατσάλου διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο σε μορφή ψηφιακού βιβλίου υπο άδεια [Creative Commons BY NC ND](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

[Αναφορά δημιουργού-Μη εμπορική χρήση-Όχι παράγωγα έργα]

Εάν κάποιος επιθυμεί να μεταφέρει το παρόν θεατρικό έργο στη σκηνή, παρακαλείτε να επικοινωνήσει πρώτα με τη συγγραφέα.

Περίληψη

Ο Μαθιός, μετά από χρόνια στην Αμερική, επιστρέφει στο νησί του φθισικός. Με τα λίγα λεπτά που έφερε, οργανώνεται ο γάμος της αδελφής του Αφέντρας. Το βράδυ του γαμήλιου γλεντιού, ο Μαθιός παραληρεί εμπύρετος στο κρεβάτι και ξαναζεί σε όραμα μια αποτυχημένη απόδραση με τον πρώτο του ανεικπλήρωτο έρωτα, την Λαλιώ, ενώ τα αδέρφια του και η μάνα του, μπαينوβγαίνουν στο δωμάτιο, διεκδικώντας ότι έχει απομείνει από τις οικονομίες του.

Πρόσωπα.

Μαθιός, 35 ετών..

Αφέντρα, 25 ετών.

Στάθης, 40 ετών.

Λαλιώ, 25 ετών.

Νεαρός Μαθιός, 17 ετών.

Μάνα, 60 ετών'

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Δωμάτιο στον πρώτο όροφο δίπατου σπιτιού. Το μόνο έπιπλο ένα κρεβάτι και δίπλα μια καρέκλα. Το παράθυρο διαγώνια απέναντι από το προσκεφάλι του κρεβατιού είναι ανοιχτό και βλέπει σε μια μεγάλη εσωτερική αυλή. Βράδυ. Τέλος Μαΐου. Το φεγγάρι τρεις μέρες μετά την πανσέληνο, η λάμψη του μπαίνει από το παράθυρο και ρίχνει φωτοσκιάσεις στο γκριζο, αποστεωμένο πρόσωπο του ξαπλωμένου Μαθιού. Στιγμές, στιγμές, όταν πέφτει πάνω στις αιχμηρές γωνίες, το πρόσωπο παίρνει ένα ασημί χρώμα σαν αστραφτερό κοπίδι. Τα χείλη είναι σφιγμένα πεισματικά σε μια άσπρη γραμμή. Κάποιες φορές αυτή η γραμμή σπάει με ορμή και ξεχύνεται ένα σπηλαιώδες αγκομαχητό μαζί με βήχα που φτύνει ματωμένες ίνες. Ένα τσαλακωμένο μαντήλι, σφιγμένο με δύναμη στο δεξί χέρι, προσπαθεί να προλάβει ότι ανεξέλεγκτα χύνεται από το στόμα. Κάποιοι στριγκοί ήχοι από όργανα που κουρδίζονται. Μετα από μια έντονη κρίση βήχα, το άλλο χέρι τρέχει σπασμωδικά κάτω από το μαξιλάρι και γαντζώνει ένα σκασμένο, δερμάτινο πορτοφόλι και το φέρνει ευλαβικά στην καρδιά. Οχλοβοή. “Συχαρίκια. Τα συχαρίκια μας. Να ζήσετε. Ευτυχημένοι. Αντέστε καρπεροί. Και με γιούς Κορακοζώητο» Η μουσική από τα όργανα κάπως καθαρίζει, μορφοποιείται.

Μαθιός: (προσπαθεί να ακολουθήσει ψιθυρίζοντας τον ρυθμό της μουσικής) (Το χέρι που σφίγγει το πορτοφόλι χαλαρώνει. Το βλέμμα του ακολουθεί τον δρόμο που ανοίγει το φως του φεγγαριού) Πότε....(σαν ένας ρυθμός που βγαίνει από μέσα του, σαν να προσπαθεί τώρα να τον σχηματίσει, ξέχωρα από τον ρυθμό που παίζουν τα όργανα)

(Η πόρτα του δωματίου ανοίγει αργά, τρίζοντας. Η φωνή του Μαθιού σβήνει μ ένα τελευταίο τερέτισμα. Κλείνει τα μάτια. Εμφανίζεται η Αφέντρα ντυμένη με άσπρο, χυτό, αμάνικο φόρεμα. Στέκεται πάνω απ το κεφάλι του)

Μαθιός: (ανοίγει τα μάτια. Ταραγμένος. Ανασηκώνεται.) Εσύ; Εδώ...

Αφέντρα: Αδελφούλη σε ξύπνησα; (ανάβει το φως)...Η Αφέντρα είμαι.. Η αδελφή σου. Είσαι καλά;

Μαθιός: (συνέρχεται) Σχώρα με Αφέντρα..Κάτι στον ύπνο μου...Τα συχαρίκια μου. Να ζήσετε.

Αφέντρα: Φχαριστώ (το βλέμμα της καρφώνεται στο πορτοφόλι) Αδελφούλη μου...Φχαριστώ...Να σαι καλά. Και στα δικά σου. (ορμάει να τον αγκαλιάσει με το βλέμμα πάνω στο πορτοφόλι)

Μαθιός: (ενστικτωδώς την αποδιώχνει μαλακά και βάζει το πορτοφόλι ξανά κάτω από το προσκεφάλι) Για να σε ιδώ...Για να σε ιδώ...(Παύση) Είσαι...(το φως του φεγγαριού πέφτει πάνω της) (ταράζεται, ξεροκαταπίνει) Δεν φταίω εγώ που παρκανόησα. Είσαι σαν...να...

Αφέντρα: (φέρνει μια στροφή) Λες για τα βρωπαικά; Να κι η μάνα τα ίδια πήγε να πει...Μα συλλογήσου αδελφούλη μου...Τόσος κόσμος..Άλλος από μας...Τι Δημάρχους, λιμενάρχους, ντελεγραφιστάδες, τελώνη, αστρονόμο, όλους τους κάλεσε ο Γρηγόρης...Τρεις βδομάδες θα κάμουμε γλέντι...Να βουίξει η γειτονιά...Τα όργανα, τα όργανα τα ακούς; Και βιολιά, και λαούτα, ακούς; Όλοι οι βιολιτζήδες οι ντόπιοι, τρεις ξένοι, οι τουρκόγυφτοι με τα κλαρινέτα, ακούς;

Μαθιός: (σιγοψιθυρίζει) Πότε θα κάμουμε πανιά, να πιάσω το τιμόνι..

Αφέντρα: (τον διακόπτει) Αφτόνα λέει; (τρέχει στο παράθυρο και στήνει αυτί) Μπά...

Μαθιός: Δεν ξέρω..Ίσως...Έτσι μου φάνηκε...(Γιάση. Κοιτιούνται για μια στιγμή στα μάτια. Η Αφέντρα σπάει την σιωπή και τρέχει πάνω του)

Αφέντρα: Αδελφούλη...Κι όλα αυτά εσύ...Εσύ τα καμες...Αχ να μην είσαι κει. Όταν έβαζε ο παπάς τα στέφανα. Όλες με κοίταγαν κι έσκαγαν. Εγώ να ξέρεις την κακογλωσιά την τρέμω. Τότες που μ έβαλε άνηβη η θειά μας η Επαρχίνα και ξάπλωσα στ ανοιχτό κιβούρι να δει τάχατες πως θα να στο μνήμα σαν αποθάνει. Φρίξη έπαθα. Κι ύστερα «παλαβή, σκιασμένη, φριμένη» Δεν κόταγα να σηκώσω κεφάλι. Με κάρφωσαν σαν τον Γιούδα. (το βλέμμα της σκληραίνει)

Μαθιός: Δεν ήξερα...

Αφέντρα: Που να ξερες...Συ σουνα μακριά, άφαντος. Στην Αμέρικα.

Μαθιός(σκληραίνει και το δικό του βλέμμα) Ναι..Στην Αμέρικα.

Αφέντρα: Και μ έλεγε η μάνα. Μη νιάζεσαι κοικώνα μου. Μη σκας. Θα ρθει ο Μαθιός μας απ την Αμέρικα, γιομάτος τάλαρα και θα στα κάνω γιορντάνι και θα ρθουν τα καλύτερα προξενιά και συ θα πάρεις τον καλύτερο, τον καλύτερο.

Μαθιός: Η μάνα..Που είν η μάνα; Απ το πρωί...

Αφέντρα: Αχ αδελφούλη...Μην την ξεσυνερίζεσαι...Τόσος κόσμος...Καλός κόσμος..Δεν μπόραγε να τον αφήκει...Δημαρχαίοι..

Μαθιός: Ναι...Δεν μπόραγε...

Αφέντρα: Να σουνα από μια γωνιά και να βλέπες. Πως μας κοίταγαν. Πως με κοίταγαν. Βούλωσαν όλα τα στόματα.

Μαθιός: Τα στόματα...

Αφέντρα:((ορμάει και τον αγκαλιάζει) Πόσο θα θελα να σουν εκει. Και ο Γρηγόρης θα το θελε. Το λέγαμε. Να να γίνει πρώτα καλά ο Μαθιός μας, ο ευεργέτης μας, κι ύστερα τα στέφανα. Μα δεν γινόταν να τα αφήσουμε. Θ άνοιγαν πάλι τα στόματα και θα λεγαν Ποιος ξέρει τι θα λεγαν. Ενώ τώρα...(πάει στο παράθυρο)

Βλέπεις, όμως, από δω. Δεν βλέπεις; Θα τα δεις όλα. Θα καμαρώσεις. Θα με καμαρώσεις. Βλέπεις. Έτσι δεν είναι;

Μαθιός: Βλέπω...Ακούω..

Αφέντρα: Κοίτα να γένεις γλήγορα καλά. Να ρθούν και τα δικά σου προξενιά. Τόσα τάλαρα...Τόσα τάλαρα..

Μαθιός: Τα τάλαρα...

Αφέντρα: Να μ αυτά τα τάλαρα θα κάνει ο Γρηγόρης καινούργια δουλειά, θα τα αβγατίσει. Θα γένουμε πλούσιοι. Θα γένω κυρά.

Μαθιός: Ναι ...κερά. Αλλά εσύ...εσύ (*βάζει απαλά το χέρι στα μαλλιά της εκεί που τα φωτίζει το φεγγάρι, τα απλώνει προς το φως του φεγγαριού*) (ψιθυρίζει) Εσύ τι θές; Να φτάναμε πέρα... Λαλιώ...

Αφέντρα: (*μαζεύεται*) Αδελφέ μου είσαι καλά; Τι ναι αυτά που λες; Μπας κι ανέβηκε ο πυρετός; Αχ όχι τώρα! Κρατήσου λίγο ακόμα. Να φωνάξω τη μάνα; Όχι, όχι τη μάνα. Είναι στις χαιρετούρες. Τον Στάθη; Μη τώρα!

Μαθιός: Όχι! Όχι! Καλά είμαι. Σύχασε. Ρωτάω αν εσύ είσαι καλά; Αν..

Αφέντρα: Ουφ! Τρόμαξα. Έλεγα μήπως ...(*Παύση*) Εγώ...Να...

Μαθιός: Τι; Πες μου. Μην ντρέπεσαι.

Αφέντρα: Να..Εγώ δεν ήξερα. Ο Γρηγόρης μου το πε.

Μαθιός: Τι;

Αφέντρα: Ο Στάθης, ο αδελφός μας, τον έταξε προίκα πέντε χιλιάδες και τώρα δίνει τέσσερεις γιατί λέει πέντε ήταν με το σπίτι, το αμπέλι, τον μικρό τον ελαιώνα και τα ρούχα. Και ο Γρηγόρης λέει ότι αυτό είναι κοροϊδία, αλλιώς τα συμφωνήσανε και τώρα κάνει πίσω κι έτσι κι η δουλειά δεν μπορεί να γένει όπως πρέπει, ούτε να αβγατίσει.

Μαθιός: Κι εσύ τι λες;

Αφέντρα: Εγώ λέω αυτό που λέει ο άντρας μου. Τόσα μας έταξε, τόσα να μας δώσει. Πάλι καλά που δεν έκανε πίσω με το γάμο. Τελευταία στιγμή να μενα σύξυλη στην εκκλησιά. Του πα μην στεναχωριέσαι Γρηγόρη μου, μην τον ξεσυνερίζεσαι, έλα τώρα να κάμουμε το γάμο, που ναι όλα κανονισμένα, θα πάω να μιλήσω στο Μαθιό μας. Αυτός θα καταλάβει. Τόσα χρόνια στην Αμέρικα. Γραμματιζόμενος. Αυτός ξέρει από δουλειές, από τάλαρα.

Μαθιός: Μάλιστα. Τα τάλαρα λοιπόν.

Αφέντρα: Τα τάλαρα αδελφέ μου, τα τάλαρα. Όταν δεν τα χαμε κανέννας δεν γύρναγε να μας κοιτάξει. Όλοι μας γύρναγαν την πλάτη κι εγώ ήμουνα η φρικιασμένη. Και τώρα δεσ με.

Μαθιός: Κι εσύ είσαι καλά μ αυτό; Αυτό θες;

Αφέντρα: Αυτό θέλω.

Μαθιός: Σου φτάνει;

Αφέντρα: Τι άλλο να θέλω αδελφέ; Τι άλλο;

Μαθιός: Τι άλλο..

Αφέντρα: Όταν μπήκα μικρή σ εκείνο το κιβούρι, που να μην έσωνα, κι έκλεισα τα μάτια και σταύρωσα τα χέρια κι είχα ζεστό το χώμα στην πλάτη, κατάλαβα τότε, κείνη τη στιγμή, αδελφέ, κι ας ήμουνα παιδάκι ντιπ, ότι αυτό είναι για όλους, τόσο είναι, όχι παραπάνω, και για μένα και για σένα, και για τους Δημαρχαίους, και για το ρηνοδικη, για όλους. Σ αυτό το ίσιωμα όλοι θα πλαγιασούμε, ένα με τον κάμπο θα γένουμε.

Μαθιός: Και;

Αφέντρα: Όσο προλαβαίνουμε πρέπει να ζήσουμε αδελφέ.

Μαθιός: Να ζήσουμε... Έτσι. Α ρε Αφέντρα. *(ψιθυριστά)* Λαλιώ μου..

Αφέντρα: Και με τάλαρα μπορείς, γυρνάν μέσα σου, σαν αίμα σε ζεσταίνουν, σ ορθώνουν. Αλλιώς στέκεσαι εκεί στη γωνιά ξεπαγιασμένος, κακομοίρης. Συ το ξέρεις καλά γι αυτό έκανες τόσα χρόνια στην Αμέρικα.

Μαθιός: *(ψιθυρίζοντας)* Γι αυτό... έφαγα... τόσα χρόνια στην Αμέρικα.

Αφέντρα: *(πηγαίνει απαλά κοντά του και του χαιδεύει τα μαλλιά. Το χέρι της πάει να μπει κάτω από το προσκεφάλι να πιάσει το πορτοφόλι)* Γι αυτό σου λέω αδελφέ μου, εσύ καταλαβαίνεις, τι ψυχή έχει ένα χιλιάρικο, δως το να φτιάξει η ζωή μας, να δεις μετά κι εσύ πως θα νοικοκυρευτείς τόσα χρόνια μαγκούφης εκεί στην ξενιτιά.

(Τα όργανα αρχίζουν και παίζουν έναν έντονο νυφιάτικο σκοπό. Το φεγγάρι φωτίζει το προσκεφάλι και το χέρι της Αφέντρας που φαχουλεύει από κάτω. Τον Μαθιό τον πιάνει μια δαιμονισμένη κρίση βήχα)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

(Η πόρτα ανοίγει απότομα και μπαίνει ο Στάθης.)

Στάθης: Ας τον Άστον σου είπα. Δεν το βλέπεις πως παιδεύεται. Να τον πεθάνεις μια ώρα αρχύτερα θες;

Αφέντρα: Δεν έκανα τίποτα. Την πλάτη του χτύπαγα.

Στάθης: *(διφορούμενα)* Ναι το βλέπω.

Αφέντρα: Μόνον τον αφήσαμε άρρωστο άνθρωπο. Να μην με δει από κοντά λίγο νύφη να χαρεί. Στο κάτω, κάτω, χάρις σ αυτόν ντύθηκα νύφη.

Στάθης *(πάλι διφορούμενα)* Αυτό να λέγεται.

Αφέντρα: Σάματις είπα γω κατι άλλο.

Στάθης: Άιντε σύρε τώρα κάτω στον άντρα σου. Σε περιμένουν για τα συχαρίκια.

Αφέντρα: Αντέστε πάω. *(Παύση)* Κι εσύ;

Στάθης: Να μην μείνω κι εγώ λίγο να τον συντροφέψω; Αδελφός δεν είμαι κι εγώ; Δεν πονάω;

Αφέντρα: *(με στιγμιαίο δισταγμό)* Ε ναι. Έτσι είναι. Σάματις είπα γω κάτι άλλο.

(Όλη την παραπάνω στιχομυθία ο Μαθιός συνεχίζει να βήχει, χωρίς κανείς να του δίνει σημασία)

Αφέντρα: *(κοιτώντας στα μάτια τον Στάθη)* Πάω εγώ.

Στάθης: Στο καλό. Να ζήσετε και πάλι. Α! και βάλε κάτι πάνω σ

Αφέντρα: *(κουνάει το κεφάλι και φεύγει κλείνοντας μαλακά την πόρτα ενώ το βλέμμα της μένει καρφωμένο στον Στάθη).*

Στάθης: *(το βλέμμα του στην πόρτα. Ένας τελευταίος παροξυσμός βήχα αφήνει σχεδόν άπνοο τον Μαθιό.)* Αδελφέ μου όλα καλά;

Μαθιός: *(με κλειστά μάτια, μέσα απ τα δόντια)* Καλά.

Στάθης: *(σκύβει πάνω του)* Εσύ ψήνεσαι...*(απομακρύνεται)*

Μαθιός: *(με δυσκολία)* Καλά. Θα περάσει....

(Η μουσική αρχίζει να παίζει ένα γρήγορο χορευτικό κομμάτι. Μέχρι το τέλος της σκηνής ο ρυθμός όλο και εντείνεται ώσπου να καταλήξει σ ένα διονυσιακό κρεσέντο παράλληλα με τις κραυγές των χορευτών)

Στάθης: Ναι βρε που θα πάει θα περάσει. Δω έχουμε χαρές. Στο χέρι του είναι; Είδες η Αφέντρα μας !!*(σκύβει προσεχτικά ξανά πάνω του)* Τι σιγοκουβεντιάζατε;

Μαθιός: (*συνεχίζει με δυσκολία*) Τίποτα. Την καμάρωνα.

Στάθης: Ναι βρε χάρις σε σένα. Πως αλλιώς. (*Μικρή παύση*) Αλλά τώρα σώνει. Τέλεψε ο γάμος.

Μαθιός: (*σα να το συνειδητοποιεί εκείνη τη στιγμή. Συνεχίζει να δυσκολεύεται. Η ανάσα σχεδόν ασθματική*) Τέλεψε. (*μικρή παύση*) Σε μεγάλο τη δώκατε.

Στάθης: Τη δώκαμε κει που την παίρνανε. Πάλι καλά που βρέθηκε κι αυτός.

Μαθιός: Λέω μπας κι ήθελε ...

Στάθης: Αυτή νογάνει δεν είναι αλαφροϊσκιωτη.

Μαθιός: Σύ ξέρεις..

Στάθης: Δεν ήσουνα δω να δεις τι τραβήξαμε. Ας μην ήμουν εγώ να κρατάω τα μπόσια. Συ τα βρόντηξες κι έριξες μαύρη πέτρα πίσω σου. Ούτε γραφή, ούτε μαντάτο. Απ τον καημό του έφυγε κι ο συχωρεμένος.

Μαθιός: (*αναστατωμένος, σχεδόν σε παραλήρημα*) Σεβαστέ μοι πάτερ...

Στάθης: (*τον κοιτάει περίεργα*) Άστον τώρα κει που βρίσκεται. Πάει δεν γυρνάει πίσω. (*μικρή παύση*) Δεν πειράζει όμως. Όλα καλά καμωμένα. Φτυχώς που ρθες κι έφερες έστω κι αυτά, να βάλουμε μια σειρά, μια νοικοκυροσύνη. Κοίτα, όμως, αδελφέ, το νου σου. Το χεις καλά φυλαγμένο το βιός σου; (*βάζει το χέρι του κάτω από το μαξιλάρι*) Για να ιδώ...

Μαθιός: (*αντιδρά σπασμωδικά, προσπαθεί να τον εμποδίσει*) όχι! Μη! Σεβαστοί μοι πάτερ....Τα χρήματα...

Στάθης: Μην κάνεις έτσι ντε..Ποιον πατέρα μολαγάς ξανά ; Να ναι καλά κει πουναι. Ο αδελφός σου ο Στάθης είμαι.. Στάσου λίγο. (*αρπάζει το πορτοφόλι, βγάζει τα χρήματα και τα μετράει σχολαστικά*) Γω για το καλό σου

Μαθιός: Τα χρήματα.. Τα χρήματα...Σεβαστοί μοι πάτερ η επιστολή σας με βύθισε σε θλίψη..

Στάθης; Σύχασε ντε..Τι τσαμπουνάς πάλι εκεί; Τα παμε, δεν τα παμε. Ο πατέρας έφυγε. Μας άφησε χρόνους.

Μαθιός: Δεν δύναμαι να πράξω άλλο...Θα διακόψω τας σπουδάς και θα εισέλθω στον πρακτικό βίο....Αμέρινα.....

Στάθης: (*συνεχίζει να μετράει*) Αυτό λέω κι εγώ. Έφαγες το μεδούλι σου κει στην ξενητιά. Το νου σου μην πέσουν τα λύκια και στα φάνε. Μη δώκεις μπέσα σε κανένανε. Έλιωσε κι αυτός ο μαύρος ο πατέρας απ τον καημό. .

Μαθιός: Όχι! Βεβαίως γνωρίζω ότι είμαι άχθος σπουδαίον δια τα ημετέρα...Μη!

Στάθης: (τελειώνει το μέτρημα και τα τοποθετεί πάλι στη θέση τους) Καλά ντε μην κάνεις έτσι.(του δίνει το πορτοφόλι) Νατο πάρτονα και φύλα το καλά.

Μαθιός; (παίρνει το πορτοφόλι και το κρατάει σφιχτά στα χέρια) Η ζωή μου...Σεβαστοί μοι πάτερ....Σας έδωκα ότι όφειλα..

Στάθης; Ναι. Μη μ αρχίζεις τα κορακίστικα. Άκου τώρα μένα καλά. Βάλτο κι που τοχες και τα μάτια σου δεκατέσσερα. Εγώ είμαι δω, αδελφός για σένα. Δεν θα αφήσω κανέναν ξένον να στα αρπάξει μέσα απ τα χέρια. Ότι δώκαμε, δώκαμε. Έτσι αδελφέ μου;

Μαθιός; Τα χρήματα..

Στάθης; Τα τάλαρα ντε, γι αυτά μιλάμε. Μη νοιάζεσαι. Όταν με το καλό θα σηκωθείς θα τα σιάξουμε όλα μαζί, σοβαρά και μετρημένα.

Μαθιός; Σεβαστοί μοι πάτερ...Τα χρήματα για να καλυφθούν αι άμεσαι ανάγκαι.. Η υγεία μου προ πολλού πάσχει...

Στάθης; Α!!Α!! Δεν θα με ζουρλάνεις συ εμένα. Καλέ σ έλεγαν οι φστάνες αλαφροίσκιωτο. Τα παμε αδελφέ θα γένεις καλά.και μεις μαζί θα τα βρούμε οι δυό μας. Κανέννας άλλος. Τόκα.

Μαθιός; Συνήθισα ήδη να καταπίνω πολλά πράγματα..Η ζωή..

Στάθης; Παναγιά μου ζεματάει.! Σύχασε, σύχασε τώρα.

Μαθιός; Συνήθισα ήδη να καταπίνω πολλά πράγματα..

Στάθης; Γύρε στο μαξιλάρι να πάρεις μιαν ανάσα.

Μαθιός; Ουδέποτε παραπονέθη δια τούτο σε ουδένα..

Στάθης; Πουν την κι αυτή η μάνα;

Μαθιός; Μάνα μου...

Στάθης; Τώρα θα στείλω να τη φέρουν.

Μαθιός (κλείνει τα μάτια) Μάνα μου ..Εγώ είμαι τ άμοιρο, το σκοτεινό τρυγόνι... (ξαπλώνει στο μαξιλάρι. Ησυχάζει. Ταυτόχρονα σταματά κι η μουσική)

Στάθης; Έτσι μπράβο. Σύχασε τώρα. Θα ρθει κι η μάνα.

Μαθιός; (ξέπνοα) δε βρίσκει πέτρα να σταθεί, κλωνάρι να πλαγιάσει....

Στάθης; (στον εαυτό του) Λίγα τα ψωμιά του αυτουνού. Να χουμε το νου μας. (Φεύγει, σβήνει το φως και κλειδώνει την πόρτα)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(Σκοτάδι. Απόλυτη ησυχία. Σαν με το κλείδωμα της πόρτας να αποκλείστηκαν όλοι οι εξωτερικοί ήχοι.)

Μαθιός: (με κλειστά μάτια αναστενάζει βαθιά) Ήσυχα. (παύση) Μάνα μου να γαληνέψω λίγο..Παλεύω με τα κύματα...(ακούγεται παφλασμός θάλασσας)

Μαθιός: Να γαληνέψω..τώρα που φτασα δω, να σταθώ κει στο γιαλό σιμάόπου αλλεπάλληλα μετ ελαφρού φλοίσβου προσπίπτοντα τα κύματα κατεπίνοντο υπό της άμμου, χωρίς ν αποκάμνωσι ταύτα από το αιώνιον μονότονον παιχνιδιον....Ηρθα μάνα μου, ξανά σ αυτή την κόγχη, στο νησί μας, μακριά απ τους δρόμους των εμπόρων, τη βουή της πολιτείας, να χωθώ στ απλά και ταπεινά, ν απαγκιάσω....

(Το φως του φεγγαριού διαχέεται αργά στο δωμάτιο)

Μαθιός(το φως του χαϊδεύει το πρόσωπο, χαμογελάει αμυδρά, τα μάτια κλειστά) Και..η σελήνη επρόβαλλε, μόλις αρχίσασα να φθίνη τρίτη νύχτα μετά το ολογέμισμά της εις την κορυφήν του βουνού, (μικρή παύση), κι εκείνη (μικρή παύση, η πόρτα ανοίγει αθόρυβα, χωρίς να ξεκλειδώσει, και γλιστρά μαλακά μέσα η ηθοποιός που υποδούταν την Αφέντρα στην πρώτη σκηνή, με ένα άσπρο μακρύ, αμάνικο πουκάμισο πάνω από το φόρεμα) κι εκείνη, ασπροφορεμένη....

(Η γυναίκα πηγαίνει και στέκεται με την πλάτη στο ανοικτό παράθυρο)

Μαθιός: (με κλειστά τα μάτια) ΑΧ!! (σιγοτραγουδά) Πότε θα κάμουμε πανιά, να κάτσω στο τιμόνι..να ιδώ. τα πέρα τα βουνά, να μου διαβούν οι πόνοι.

Γυναίκα: (επαναλαμβάνει στον ίδιο ρυθμό) ΑΧ!! να ιδώ τα πέρα τα βουνά, να μου διαβούν οι πόνοι...

Μαθιός(ανοίγει ταραγμένος τα μάτια και στρέφεται προς την γυναίκα) Αφέντρα! Τι θες πάλι εδώ ; Γιατί δεν είσαι στο γλέντι με τον άντρα σου; Τι έγινε;

Λαλιώ: (γυρνάει και του χαμογελάει) Το Λαλιώ είμαι(περιπαικτικά) κυρ Μαθιέ.

Μαθιός: (ανασηκώνεται) Λαλιώ μου...Εσύ...εδώ; Πως...πως.. ;

Λαλιώ: Που θες να μαι; Δω πάνω καρφωμένη στο χαγιάτι, να κοιτάω πέρα τα βουνά, το σπίτι μου, τα γονίδια μου, να σπαρταράν τα φυλλοκάρδια μου. Κει τόσο μακρια και σιμά αντάμα.Αχ ! Μ έφερε δω στο νησί νύφη ο μπάρμπα Μοναχάκης, με ξερίζωσε σαν τον ανθό απ τη γάστρα, και μ άφηνει όλη μέρα μονάχη κι αυτός πάει και χάνεται στον καφερέ. Αχ που να το ξερα η έρμη. Μεγάλος ήταν τον μπιστεύτηκα. Με ταχτάριζε μικρή στα γονατά του. Του δωκα πίστη. Τι να καμα; Σαματις μπόραγα και κατις άλλο; Αχ! Μ άφημε δω να

μαραίνομαι, δίχως νερό, αγάντα απ το φως, στη μαύρη νύχτα. Αχ Μαθιέ! Αχ άτιμε μπάρμπα Μοναχάκη! Το φαγες το Λαλιώ σου.

Μαθιός: Αχ Λαλιώ μου!

Λαλιώ: (τον κοιτάει. Μικρή παύση) Νιώθεις εσύ. Μεις οι αλαφροίσκιωτοι νιώθουμε αναμετάξυ μας. . Θαρρείς δε νογάω; Κάθε βράδυ δω. Με το μάτι πέρα. Ανάλυσε σαν το κερύ...Κάτι σου τρώει και σένα τα σωθικά. (τρυφερά) Δεκαοκτώ χρονώ παληκάρι.

Μαθιός Δεκαοκτώ ετών...(μπροστά) Ήμωνα.. (ένας νέος εμφανίζεται από το εσωτερικό του δωματίου. Έρχεται και κάθεται στο πάτωμα στην κάτω άκρη του κρεβατιού.. Ο Μαθιός τον κοιτάει προσεκτικά και συνεχίζει) ...Ήτο μόλις δεκαοκτώ ετών, αλλ'εφαινετο δεκαεννέα ή είκοσι με τους πυκνούς ήδη ιούλους του καστανού γενείου και του μύστακος. Δεν ήτο ναύτης, αλλά ήξευρε να κωπηλατή, ως ανατραφείς πλησίον του κύματος. Είχεν έλθει εις το μέσον του έτους, εγκαταλείψας το γυμνάσιον της πρωτευούσης του νομού, όπου τέως εμαθήτευε, μη δεχθείς την επιβληθείσα αυτώ ποινήν ένεκα λογομαχίας τινός προς ένα των καθηγητών, όστις του εφαινετο πλέον του δέοντος αγράμματος. (μικρή παύση) Σεβαστοί μοι πάτερ..

Νεαρός Μαθιός: (επαναλαμβάνει στον ίδιο τόνο σα να του παίρνει τα λόγια από το στόμα) Σεβαστοί μοι πάτερ, Ήλθον κατά την επιθυμίαν σας. Διότι κατανόησα ήδη το άτοπον της τοιαύτης εκτοπίσεως. Χρήματα πολλά, αγωνίας μεγάλας, περπέτειαν απίθανον, χρήματα πολλά...

Λαλιώ(με την πλάτη στους άλλους. Κοιτώντας μακριά) Αχ!! (ο νεαρός Μαθιός στρέφει το βλέμμα του στην Λαλιώ και μένει καρφωμένος εκεί)

Μαθιός: (ακολουθεί το βλέμμα του νεαρού Μαθιού. Μένει και το δικό του βλέμμα καρφωμένο στη Λαλιώ) Η χάρις του λιγυρού της αναστήματος δεν εξηλείφετο από την ανευ μέσης περιβολήν την οποίαν εφόρει. Και τα κατσαρά, τα οποία εκόσμουν το ηδυπαθές μέτωπόν της, ήταν φυσικά και όχι επίπλαστα. Η λάμψις των βαθέων και μαύρων οφθαλμών της έκαιεν αμαυρά, υπο της καμαρωτάς όφρυς, και τα πορφυρά χείλη της ερόδιζον επι της ωχράς και διαυγούς χροιάς των παρειών της, αίτινες εβάπτοντο μ ελαφρόν ερύθημα εις τον παραμικρόν κόπον ή εις την ελάχιστην συγκίνηση.

Λαλιώ: Αχ! Τι νυχτιά! (στρέφει το βλέμμα της στον νεαρό Μαθιό)

Μαθιός: Αλλά το λεπτόν και ήρεμον πυρ των οφθαλμών της έκαιε την καρδιά του νέου. Τέλος την ηγάπα.

(Ακούγονται φωνές και χάχανα μεθυσμένων ανδρών. Μέσα στα γέλια τραγουδούν δυνατά Ντελμπεντέρισα Βασίλω στρώστο το μπράτσο σου να γύρω)

Λαλιώ: Αχ! Αυτή τη νύχτα δε μπορείς να παραχώσεις τίποτις. Θες, δε θες, ορμάει όξω απ το λαγούμι και σπαράζει. (σα να συνέρχεται ξαφνικά, γυρνάει προς τον νεαρό Μαθιό. Με ελαφρά αμηχανία) Για τους ναύτες λέω. Απ τη σκούνα που ρθε στο λιμάνι και δεν στρώνει ο άνεμος φύγει πέρα. Τρεις νύχτες γλεντοκοπούν στα καπηλειά. Αλλά σήμερα...πια...Τ' απόσωσαν. Κι ο μούτσος πάει χάθηκε κι αυτός κι άφηγε και τη σκούνα αφύλακτη και τη φελούνα να σαλεύει τσι δα γλυκά στο κύμα....

Νεαρός Μαθιός: Σα τη μάνα που υπνώνει μαλακά το χαιδεμένο...

Μαθιός: ...η φευγαλέα μαλακότης του κύματος, ενδοτική ως η αδυναμία μητρός σε χαιδεμένο βρέφος...

Λαλιώ: ...Και τα κουπιά, τήρα, πόσα λαφρά θε νάναι...

Νεαρός Μαθιός: Σα τα φτερά απ τα γλαροπούλια....

Μαθιός: κώπας ως δύο πτέρυγας γλάρου, αίτινες φέρουσι το λευκόπτιλον σώμα του όρνιθος επιπολής της θαλάσσης, οδηγούσας την βαρκούλαν εις την αγκάλην και την αμμουδιάν της ακτής, ως εικείναι τον γλάρον εις το σπήλαιον του θαλασσοπλήγος βράχου.

Λαλιώ: Τι νυχτιά και αυτό το φεγγάρι...Αχ! Να μβαινα σε μια βαρκούλα τώραέτσι μου φαίνεται....

(Ο νεαρός Μαθιός παγώνει. Ο Μαθιός τον κοιτά. Παύση)

Μαθιός; (στον νεαρό Μαθιό.) Έλα...

(Ο νεαρός Μαθιός συνεχίζει να στέκει παγωμένος.)

Μαθιός: (με αγωνία) Μη σταθείς...Μη δειλιάσεις...Όχι αυτή τη φορά...

Λαλιώ: ...Να φτάναμε πέρα...

Μαθιός: Έλα...Μην δειλιάσεις... ..Όχι αυτή τη φορά...

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Νεαρός Μαθιός(παίρνει μια βαθιά ανάσα) Μπορώ να ριζώ εκείνη τη βάρκα στο γιαλό...Τι λες δοκιμάζουμε;

(Ο ήχος της θάλασσας, παφλασμός κύματος, κυριαρχεί. Ο χώρος μπροστά από το κρεβάτι του Μαθιού μεταμορφώνεται σε θάλασσα. Ο Μαθιός ανασηκώνεται στο κρεβάτι και από δω και παρακολουθεί με αγωνία τα δρώμενα και ενίοτε παρεμβαίνει.)

Λαλιώ: (γυρνάει με πλάτη στο παράθυρο, τον κοιτάζει, με ελαφρύ, ανεξίχνιαστο μειδίαμα)
Αλήθεια το λες; Αλήθεια μπορείς να το κάμνεις;

Νεαρός Μαθιός: (σηκώνει τα μανίκια του πουκαμίσου και μαζεύει το παντελόνι στα γόνατα) Διές με....Τώρα δα..

Μαθιός: (ενώ ο νεαρός Μαθιός τραβά την βάρκα στο προσκήνιο/θάλασσα και δρα με βάση την περιγραφή)..εστήριξε τας δύο χείρας εις την πλώραν, αντεστύλωσε τους δύο πόδας όπισθεν, ώθησε με όλην την δύναμιν του, και η μικρά φελούκα ενέδωκε και έπεσε μετα πλαταγισμού εις την θάλασσαν. Παρόλιγον θα του έφευγεν, υπείκουσα εις την σφοδράν ώθησιν, διότι δεν είχε προβλέψει να κρατήσει την μπαρούμαν, το σχοινίον της πλώρας. Αλλά παραταύτα επέταξεν από τους πόδας τα ελαφρά πέδιλα, δεν επρόφθασε να σηκώσει την περισκελίδα, εθαλάσσωσεν ως τα γόνατα και συνέλαβεν την βάρκαν από την πλώραν της. Την έσυρε προς μικρόν πρόχειρον μώλον.

Νεαρός Μαθιός(μπαίνει μέσα στη βάρκα, σηκώνει το κεφάλι. Η Λαλιώ έχει μπει στο σκοτάδι. Δεν την βλέπει) Που...είσαι; (σιγανά, σα να σκαλώνει η φωνή του) Λαλιώ;

Μαθιός: Η καρδιά του...η καρδιά μου...χτυπά, κοντεύει να πεταχτεί όξω. Δεν ξέρω γιατί το έκαμα. Σα να με πήρε ένα αέρι και με σήκωσε ψηλά. Και ήλθε ίσα με τα σπλάχνα μου η θάλασσα και κυμάτισε...(μικρή παύση. Σιγανά) Λαλιώ;

Νεαρός Μαθιός: (στον ίδιο τόνο) Λαλιώ;

(Η Λαλιώ εμφανίζεται μέσα από το σκοτάδι)

Λαλιώ:Δω είμαι κυρ Μαθιέ. Θάρρεψες πως θα σ άφηνα μονάχο; (περιπαικτικά) Τι έπαθες και με κοιτάς τσι δα σα χάνος; Χάρηκες για σιιάχτηκες;

Νεαρός Μαθιός: Εγώ...

Μαθιός; ...δεν ξέρω.

Λαλιώ: (ισα που ακούγεται) Ούτε κι εγώ (δυνατά) Ας είναι. Ας φέρουμε μια γύρα μες το λιμάνι τώρα με το φεγγαράκι...

Μαθιός: ...πως χύνεται το φεγγάρι πάνω της....εντός μου...

Λαλιώ: Για να δοκιμάσω πως θα μου φανεί, όταν θα μβαρικόρω για να πάω πέρα...στο σπίτι μου....στα γονικά μου...

Μαθιός: Αυτό είναι που θέμε Λαλιώ μου; Αυτό; Μονάχα αυτό;

(Η Λαλιώ ακουμπάει το χέρι της στον ώμο του νεαρού Μαθιού και πηδάει μέσα στην βάρκα)

Μαθιός: Η αβρότητα του χεριού της....Γλυκό βάρος στο στέρνο...Ανατριχίλα ίσα με τα δάχτυλα ...

Νεαρός Μαθιός: *(πιάνει άτσαλα τα κουπιά)* Αριβάρουμε!

Μαθιός: Πρόσεχε! Η πέτρα στον μώλο! Πίσω σου! Αγάλια!

Λαλιώ: Τι κάνεις; Θα σπάσουμε την ξένη βάρκα!

Νεαρός Μαθιός: *(αμήχανα)* Μην σιιάζεσαι...Την κουλαντριζω....

Λαλιώ; Και τάχα δεν θα τη γυρέψουνε την βάρκα; Δεν θα τους χρειαστεί;

Μαθιός: Μη Λαλιώ μου! Μη τώρα!

Νεαρός Μαθιός: *(αμήχανα)* Αφού θα κάμουμε μια γύρα στο λιμάνι και θα γυρίσουμε...Δεν πιστεύω να τη γυρέψουν πρωτύτερα. Αυτοί τώρα γλεντάν για τα καλά.

(ακούγεται απόμακρα και διακεκομένα φωνές και τραγούδια. Ξεχωρίζει το Ντελμπεντέρισα Βασίλω)

Λαλιώ: Α...*(στιγμή)* Λες;..Μια γύρα...

Νεαρός Μαθιός: Να μια χεριά και διές ωπ..φύγαμε...

Λαλιώ: *(γελάει)*Φύγαμε...Όρτσα...Άχ τι καλά! Ο καρaboκύρης θα γυρεύει τη βάρκα του κι ο μπάρμπα Μοναχάκης το Λαλιώ του.

Μαθιός: ..μέσα στη θάλασσα...απαλό το λικνισμα του κύματος...γλυκαίνει το φως του φεγγαριού...αργά.σβήνει η στεριά...το πρόσωπό της φωτίζει....πως να σηλώσω τα μάτια μου πάνω της....

(οι απόηχοι του τραγουδιού χάνονται)

Λαλιώ*(στην ίδια χαρούμενη διάθεση)* Βλέπω δεν τα ξεύρεις καλά τα ναυτικά κυρ Μαθιέ. Σα να μην είσαι απ το νησί....

Νεαρός Μαθιός: Δω μεγάλωσα. Αλλά έφυγα. Πήγα στην πόλη, στο σχολαρχείο.

Λαλιώ: Α! Τέλεψες τώρα τις σπουδές κι ήλθες;

Νεαρός Μαθιός; Όχι. Μ έδιωξαν.

Μαθιός: Σεβαστοί μοι πάτερ, ζητώ την κατανόησίν σας. Δεν ηδυνάμην να ανεχθώ τοιαύτας ταπεινωτικές συμπεριφορές...

Νεαρός Μαθιός; Μάλωσα μ έναν απ τους καθηγητάδες. Ήταν ένας χοντροκομμένος, αγράμματος. Μ έβαλαν ποινή. Δεν μπορούσα να το ανεχτώ. Τα βρόντηξα κι έφυγα.

Μαθιός: Σεβαστοί μοι πάτερ. Ήλθον κατά την επιθυμίαν σας...

Λαλιώ: Και γύρισες πίσω;

Νεαρός Μαθιός: Ήλθα.

Λαλιώ: Και τι θα κάμεις;

Νεαρός Μαθιός: Δεν ξεύρω. Να φεύγω.

Λαλιώ; Μακριά;

Νεαρός Μαθιός: Δεν ξεύρω.

Λαλιώ: *(χαμογελάει αγνά)* ... Κοίτα πως κόβει το φεγγάρι τη θάλασσα ίσα με πέρα...μακριά....*(βάζει το χέρι μέσα)* είναι ζεστά...

Νεαρός Μαθιός: *(βάζει κι αυτός το χέρι του μέσα. Αγγίζονται απαλά τα δάχτυλα τους)*
Σε τραβάει...πέρα....

(Γιάυση. Διακόπτει το επίμονο γάβγισμα ενός σκύλου)

Λαλιώ*(τινάζεται)*: Τι έχει και δεν λουφάζει;

Νεαρός Μαθιός: Φαίνεται ότι γνώρισε τη βάρκα.

Λαλιώ: Γι αυτό κάμει σαν παλαβωμένο;

Νεαρός Μαθιός: Ως φαίνεται.

Λαλιώ: Μη πας τόσο γρήγορα. Θα πέσουν τα χέρια σου.

Νεαρός Μαθιός; Να την περάσουμε. Να πάμε αλάργα. Να μην μας νιώθει. Να λουφάζει.*(σταματάει)* εκτός κι αν θες...κι αν θες,,να κάμουμε πίσω;

Μαθιός: Μη... Μη.. ακόμα..

Λαλιώ: Ακόμα...Να....λίγο ακόμα, κει δα στην άκρη που κλείνει το λιμάνι κι ανοίγει το πέλαγο...Να ιδώ κει τα πέρα τα βουνά κι ύστερα γυρίζουμε..

Νεαρός Μαθιός; *(χαμογελάει, σηκώνει κι άλλο τα μανίκια κι αρπάζει τα κουπιά)* Άιντε πάμε...

Λαλιώ; Όρτσα! (ακούγεται το αλόχτισμα του σκύλου να ξεμακραίνει) Ας είναι (γελάει)
Ο σκύλος ας γαυγίζει για την βάρκα του κι εμένα ας με γυρεύουνε στο σπίτι. Τι
με τηράς έτσι; Σου φαίνεται πως λωλάθηκα;

Μαθιός; Όχι!

Νεαρός Μαθιός; Όχι! Όχι δα! (μικρή παύση) Που ήτονε ο κυρ Μοναχάκης που
κατέβηκες απ το σπίτι;

Λαλιώ; Όλο στον καφενέ περνάει την ώρα του.....

Μαθιός; Ήναπτεν την οργυραιάν τσιμπούκαν του, η οποίαν έκαιεν ακοίμητος
σχεδόν καθόλον το μήκος της κυανοφαβούς βράκας του, και ήτο εύθυμος,
πολυλόγος, πάντοτε και θορυβώδης καγχαστής, με τας παρειάς κοκκίνας...

Νεαρός Μαθιός; Τον έχω δει με το κόκκινο το φέσι ν αριβάρει τα μεσάνυχτα...

Λαλιώ; Εμένα μ αφήνει πάντα μονάχη μου...

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

(Το φως από την σκηνή της θάλασσας έχει σβήσει. Φωτίζεται μόνο το δωμάτιο του Μαθιού. Ο Μαθίος κοιμάται βαθιά. Πάνω απ το κεφάλι του η Αφέντρα. Μπαίνει η μάνα)

Μάνα: Τι θες εσύ εδώ; Που σαι χαμένη; Μ έστειλε ο αδελφός σου να σε γυρέψω. Τσακίσου γρήγορα στον άντρα σου. Θέλουν πολύ θαρρείς να μας βάλουν πάλι στα στόματά τους;

Αφέντρα: Τα τάλαρα βρε μάνα, τα τάλαρα.

Μάνα: Ποια τάλαρα; Τώρα σε πήρε. Ας τον αδελφό σου τον Στάθη. Ξέρει αυτός. Τα πανε , τα συμφωνήσανε.

Αφέντρα: Ούτε το χέρι δεν με πιάνει. Μοναχά με καρφώνει και μου ψιθυράει για τα τάλαρα. Κι εγώ σκύβω το κεφάλι. Δεν πάει άλλο.

Μάνα: Πάει και παραπάει. Θα σκύβεις το κεφάλι, θα κάνεις ότι δεν νογάς και θα πάει.

Αφέντρα: Δεν αντέχω άλλο ρε μάνα. Φαρμακιώνομαι.

Μάνα: Έτσι είναι η ζωή. Αμ τι νόμισες;

Αφέντρα: Να μπόραγα να...

Μάνα: Να κάτσεις εκεί που κάθεςαι. Σάμπως κι αυτός που φυγε τι χείρια είδε; Φτυχώς που φερε κι αυτά τα τάλαρα να συμμαζωχτούμε κάπως. Τσάμπα φαρμάκωσε τον κύρη του.

Αφέντρα: Όλο στριφογύρναγε και τον μολόγαγε μες τον ύπνο. Σκιάχτηκα να τον ξυπνήσω. Τώρα λίγο σύχασε.

Μάνα: Ας τον ν αναπαυτεί. Δε τα βλέπω και πολλά τα ψωμιά του.

Αφέντρα: Μάνα...

Μάνα; Έλα τώρα σκούπισε τα μάτια σου και αντέστε κάτω. Το νου σου μοναχά μη σε πάρουν χαμπάρι. Μη σκιάζεσαι. Τώρα τον έδεσες τον γάιδαρό σου. «Ους ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω»

(Η Αφέντρα φεύγει. Η Μάνα στέκεται πάνω από το κεφάλι του κοιμισμένου Μαθιού.)

Μάνα: Κράτα, κράτα λίγο ακόμα. Ίσα που να σώσει ο γάμος.

(Η Μάνα φεύγει)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

(Χαμηλώνει το φως στο δωμάτιο του Μαθιού. Ανοίγει το φως στην θάλασσα)

Λαλιώ: Εμένα μ αφήνει μοναχή μου...

Μαθιός: Κλαις;

Νεαρός Μαθιός: Τι σιγομουρμουράς;

Λαλιώ: Α..Τι; Τίποτις... Τίποτις..Κάτι με πείραξε η αλμύρα στο λαιμό.

Νεαρός Μαθιός: Θάρρεψα πως...

Λαλιώ: Τι θες κυρ Μαθιέ; Μέχρις εδώ ήταν τα κουράγια σου;

Νεαρός Μαθιός; Όχι, όχι αυτό. Όχι δεν απόκαμα. Είπα μόνο μπας και...

Λαλιώ: Νιό και δυνατό παληκάρι είσαι. Το βλέπω. Σχώρα με. Δε θα σε κουράσω άλλο. . Λίγο, λίγο ακόμα κειδα στην άκρη του λιμανιού, στ ακρωτήριο, να ιδώ κει πέρα καθαρά κι ύστερα γυρίζουμε. Θαμπώνει το φεγγάρι.

Νεαρός Μαθιός: Μόνο να πεις το τραγούδι ήθελα. Να τ ακουγα κι εγώ. Θάρρεψα πως το κράταγες μόνο για σένα..

Λαλιώ; Ποιο τραγούδι;

Νεαρός Μαθιός: Αυτό που τραγούδεις κάποτε ...

Λαλιώ; Α!

Νεαρός Μαθιός:που λέει για πανιά, για τιμόνι...για πέρα βουνά...

Λαλιώ: *(τραγουδάει)* Πότε θα κάμουμε πανιά, να κάτσω στο τιμόνι,

Να ιδώ τα πέρα τα βουνά, να μου διαβούν οι πόνοι...

Μαθιός: Κι η θάλασσα χύθηκε μέσα μου...

Νεαρός Μαθιός: *(κωπηλατεί)* Ακόμα μια φορά, θα μπόραγες;

Λαλιώ: Πότε θα κάμουμε πανιά, να κάτσω στο τιμόνι,

Να ιδώ τα πέρα τα βουνά, να μου διαβούν οι πόνοι...

Μαθιός: ...κι άρχισε να φουσκώνει...

Νεαρός Μαθιός: *(κωπηλατεί πιο δυνατά)* Ακόμα μία, σε παρακαλώ.

Λαλιώ: Πότε θα κάμουμε πανιά, να κάτσω στο τιμόνι,

Να ιδώ τα πέρα τα βουνά...

Μαθιός: ...να φουσκώνει...να μαζεύει...να σπρώχνει να βγει...να χυθεί...

Λαλιώ: Αχ!

Νεαρός Μαθιός: Αχ!!

Λαλιώ: ...να μου διαβούν οι πόνοι...

Νεαρός Μαθιός: ...Αχ! Οι πόνοι...

(Παύση)

Λαλιώ: Κοίτα ..αχνοφέγγουν..

Νεαρός Μαθιός: Ναι...τα πέρα τα βουνά..

Λαλιώ: ...Μόνο που εμείς αντς για πανιά έχουμε κουπιά και μας λείπει και το τιμόνι....

Νεαρός Μαθιός: Αχ!! *(δειλά)* Είναι καιρός να γυρίσουμε; *(μικρή παύση)* Ε;

Μαθιός:..Να γυρίσουμε...Φτάσαμε στην άκρη του λιμανιού...Μπροστά μας το πέλαγο...

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

(Σβήνει το φως στη θάλασσα, ανάβει στο δωμάτιο του Μαθιού. Η μητέρα πάνω του. Ανοίγει η πόρτα μπαίνει ο Στάθης)

Στάθης: Μπορείς να μου πεις τι έκανε αυτή εδώ μέσα;

Μάνα: Σύχασε παληκάρι μου. Θα τον ξυπνήσεις. Παραμίλαγε. Οι φωνές του μ έφεραν πίσω. Τώρα λίγο μαλάκωσε.

Στάθης: Νομίζεις δε σας πήρα χαμπάρι; Μάνα και κόρη. Στα μουλωχτά. *(ορμάει στο προσκέφαλο του Μαθιού)* Τα λεφτά που ναι τα λεφτά, που τα βάλεις;

Μάνα: Δω, δω είναι. Μην τον ταρακουνάς. Κανένας δεν τα άγγιξε.

Στάθης: Αυτό δα έλειπε. *(μικρή παύση)* Δεν καταλαβαίνεις ρε μάνα!!! Δεν καταλαβαίνεις!!!

Μάνα: Ξέρω παληκάρι μου. Ξέρω. Σύχασε.

Στάθης: Γω για σας. Για το καλό σας. Για το καλό μας.

Μάνα: Σύχασε.

Στάθης: Γω έμεινα δω, όλα τα χρόνια. Καρφωμένος να στέκομαι. Όλα στην πλάτη μου. Σα το γομάρι να κουβαλάω, ν αγκομαχάω μπας και σωριαστούμε. Και να λογαριάζω κάθε βήμα. Σοβαρά και μετρημένα. Σοβαρά και μετρημένα. Αυτός έφυγε.

Μάνα: Έφυγε;

Στάθης: Έφυγε κι ούτε φωνή ούτε ακρόαση. Έριξε μαύρη πέτρα πίσω του κι ούτε που νοιάστηκε. Κι ήρθε μετά από χρόνια να τον γιατροπορέψουμε με πέντε τάλαρα. Πέντε τάλαρα είναι μάνα. Πέντε ψευτοτάλαρα. Πήγα στην πόλη και τα μέτρησαν. Τίποτα. Ίσα, ίσα να παντρέψουμε αυτήν και να δω κι εγώ τι θα κάμω κι εσύ να γηροκομηθείς. Τόσα χρόνια και πέντε τάλαρα. Φτού!!

Μάνα: Μη βλαστημάς, μη βλαστημάς!!!

Στάθης: Τόσα ρημαδοχρόνια και πέντε τάλαρα.

Μάνα: Τόσα μπόραγε, τόσα έκαμε.

Στάθης: Να μην έφευγε. Να στεκόταν εδώ.

Μάνα: Σάματις έφυγε κι αυτός ο δόλιος;

(μικρή παύση)

Στάθης: Πάλι τα κομμάτια του παίρνεις. Πάλι τα κομμάτια του! Αυτός έφυγε. Εγώ έμεινα δω και στέγνωσα.

Μάνα: Δε νογάς; Δε βλέπεις; Τήρα! Δω έμεινε κι αυτός καρφωμένος. Άκου μένα!
Αυτή ναι η μοίρα μας. Ολονών.

(Παύση)

Στάθης: Τι μουρμουράει πάλι;

Μάνα: Ας τονα. Πάνε συ. Κι έρχομαι κι εγώ. Λίγο να τον συχάσω.

Στάθης: Πρόσεχε όμως. Όπως τα παμε.

Μάνα: Μη νοιάζεσαι. Όπως τα παμε.

(Ο Στάθης φεύγει)

Μάνα: *(πάνω απ το προσκεφάλι του Μαθιού)* Λίγο, λίγο ακόμα. Ίσα που να σώσει ο γάμος.

(Η Μάνα φεύγει)

Μαθιός; ...Μπροστά το πέλαγος....

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

(Σβήνει το φως στο δωμάτιο του Μαθιού, ανοίγει το φως στην θάλασσα)

Νεαρός Μαθιός: Τι κάνεις αυτού!!; Μην...Μην είσαι ορθή. Θα μπατάρουμε!!!

Λαλιώ: Να τα ιδώ!! Να τα ιδώ θέλω καθαρά. Τα σιαάζει το φεγγάρι.

Νεαρός Μαθιός: Να τώρα, τήρα, πάμε λίγο παραπέρα..Κει δα..Στην ακρούλα..Να..Μοναχά μη στέκεσαι έτσιδα ορθή...Δεν ιμφορώ...Αχ!!

Λαλιώ: Καυμένη κυρ Μαθιέ...Κουράστηκες κι εγώ σε βασανίζω. Δωσε κι εμένα λίγο. Αχ! Πόσο μαλακά χεράκια. Δεν είναι βαρκάρη αυτά. Είναι κοπελούδας.

Νεαρός Μαθιός: 'Όχι! Όχι! Μπορώ..

Μαθιός: Η αβρότητα των χεριών της...

Νεαρός Μαθιός: Όχι! Δεν ναι σωστό....

Λαλιώ: Δω μου το..

Μαθιός: Σα χέλι σπαρτάρησε το χέρι της μέσα στη χούφτα μου....Κάηκαν με μιας τα σωθικά μου...

(Αφήνουν ταυτόχρονα τα κουπιά. Παύση)

Νεαρός Μαθιός: (Δειλά) Λες για τα δικά μου χέρια πως είναι τρυφερά;

Λαλιώ: Γότε έρχεσαι να κάνουμε πανιά;

Νεαρός Μαθιός; Με τι;

Μαθιός: Και ακουσίως εκοίταξε το πάλλευκον κολόβιον της.

Λαλιώ: Πως χαϊδεύει το αεράκι...Μαλάκωσαν τα μέσα μου...

Νεαρός Μαθιός: Έρχεται από περα μακριά, απ το πέλαγο...

Λαλιώ: Δεν έχω ξαναδεί τέτοια νυχτιά...Πως ησυχάζουν έτσι όλα....

Νεαρός Μαθιός: Σαν κάτι να ρχεται....

Λαλιώ: Α!!

Νεαρός Μαθιός: Μη φοβάσαι. Ένα ψάρι ήταν. Πετάχτηνε απ τη θάλασσα.

Λαλιώ: Άστραψε μπρος μου.

Νεαρός Μαθιός: Τα ασημίζει όλα το φεγγάρι.

Μαθιός: Ησθάνετο γοητείαν άρρητον. Η Λαλιώ επίσης υφίστατο άγνωστον θέληγητρον και τα βλέμματά των συνητηθήσαν...

Λαλιώ: Κάνουμε πανιά;

Νεαρός Μαθιός: Κάνουμε!!!

(Η Λαλιώ βγάζει με μια κίνηση το πουκάμισό της και μένει με το μεσοφούστανο)

Νεαρός Μαθιός: Τι κάμεις αυτό; Θα..θα..

Λαλιώ: Σςςς! Μη μιλάς. Τοίμασε συ το κατάρτι.

Νεαρός Μαθιός: Στους ορισμούς σας καπετάνιε!!! *(στανρώνει γελώντας όρθια τα κουπιά, παίρνει το πουκάμισο.)* Είναι βρεμένο δα.

Λαλιώ: Απ τον ιδρώτα και την αλμύρα... Μη νοιάζεσαι. Δε θα κάτσει. Θα το στεγνώσει τα αέρι.

Νεαρός Μαθιός; *(φέρνει ασυναίσθητα το πουκάμισο στο πρόσωπό του. Το μυρίζει.)*
Αλμύρα...

Λαλιώ: Ναι βρε τι σου πα. Δες το γερά !Αιντες.

Νεαρός Μαθιός: Ναι..τώρα.

Λαλιώ: Όρτσα τα πανιά!! Κοίτα δυνάμωσε τα αεράκι! Φουσκώνουν!!!

Νεαρός Μαθιός: Είσαι...Είσαι μάγισσα!!!

Λαλιώ: Βγήκαμε στο πέλαγο!!!

Νεαρός Μαθιός: *(σιγοτραγουδά)* Πότε θα κάμουμε πανιά, να κάτσω στο τιμόνι,

Να ιδώ τα πέρα τα βουνά...

Μαθιός: Αχ! Να μου διαβούν οι πόνοι...

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

(Παύση)

Νεαρός Μαθιός: Τι συλλογάσαι;

Λαλιώ: Τίποτις. Έτσι μ'αρέσει κάποτε να με παίρνει τα αέρι και να μη μιλώ.

Νεαρός Μαθιός: Σε παραφύλαγα...Τα βράδια με φεγγάρι που βγαίνεις ψηλά στο λακωτό. Στεινόςουν έτσι δα κι έλεγα θα σπάσει ...Θέε μου Θα την τινάξει ψηλά τ'αέρι, θα ξεριζωθεί...Παρακάλαγα να σταματήσει...Δεν άντεχα, με χτύπαγε δω στη κοιλιά...

Λαλιώ: Κάτι σε τρώει κι εσένα. Κει χαμηλά.

Νεαρός Μαθιός: *(χαμηλώνει τα μάτια)* Δε ξέρω τι λες.

Λαλιώ: Ούτε κι εγώ. Έτσι με πιάνει.Σχώρα με!*(μικρή παύση)* Γω στα γονίδια μου θέλω να πάω, λίγο να τα ιδώ που μου λειψαν και είμαι μονάχη και να ρθω πάλι πίσω.

Νεαρός Μαθιός: Κρυώνεις; Βάλε λίγο πάνω σου το δικό μου.

Λαλιώ: Κράτα το. Έχω ζέστη, πολύ ζέστη.

(Παύση)

Νεαρός Μαθιός: Κοίτα το πώς φούσκωσε κι άλλο.

Λαλιώ: *(χτυπώντας με ενθουσιασμό τα χέρια)* Αχ τι καλά! Μας πάει αυτό κει που θέλει. Το πέλαγο.

Νεαρός Μαθιός: Ίσα για τ'Ασπρονήσι.

Λαλιώ: Θέλει κουλαντρισμα. Θα σιάσουμε στο βράχο.

Νεαρός Μαθιός: Φτάνει με το πανί. Μόνο κουπί τώρα. *(ξεδένει τα κουπιά και δίνει το πουκάμισο στη Λαλιώ. Αυτή το φοράει, χωρίς να διαμαρτυρηθεί)*

Λαλιώ: Σα να πιασε λίγη ψύχρα.*(αφουγκράζεται)* Τι ναι;

Μαθιός: Από το στόμιον του λιμένος επρόβαλε μεγάλη σιαμπαβίαν...

Λαλιώ*(ψιθυριστά)* Μη στέκεσαι!

Μαθιός: ...ήτις εν μεγάλη ταχυτήτι έπλεεν,

Λαλιώ*(ψιθυριστά)* Γλήγορα! Πίσω απ το Ασπρόνησο, πίσω...

Μαθιός: πλήττουσα με τα εξ κώπας της τα ύδατα, τρέχουσα εις της θάλασσης τα νώτα...

Λαλιώ: Δω, δω!! Παίζτ τα χέρια σου!!!

Νεαρός Μαθιός: Είμαστε καλά;

Λαλιώ: Μας κρύβει ο βράχος;

Μαθιός: ως τρέχει εις το λιβάδιον η δραπέτις του ιπποδρομίου φορβάς...

Νεαρός Μαθιός: Σύχασε! Μας κρύβει.

Λαλιώ; Τι λες να είναι;

Νεαρός Μαθιός: Χωρίς άλλο θα ναι για μας.

Λαλιώ; Βγήκαν να μας κυνηγήσουν;

Μαθιός: -Μπάρμπα, η γυναικα σ έφυγε. Έκραξε ένα δεκαετές, ανυπόδητον παιδιον εμφανισθέν προ ημισείας ώρας εις την θύραν του καφενέ

Νεαρός Μαθιός: Εμάς γυρεύουν, χωρίς αμφιβολια.

Μαθιός: -Αν λες αλήθεια δεν θα σε βαρέσω..Μίλα, όμως, γιατί...γιατί...- Μπάρμπα μπήκε στη βάρκα η γυναικα σ μαζί με τα' Καληώρ' του γιού και τραβηξαν' όξ' απ του λιμάν'.

Λαλιώ: Και τι μεγάλη βάρκα είναι αυτή;

Νεαρός Μαθιός: Αυτή είναι σκαμπαβία, με πολλά κουπιά, που κόβει δρόμο...

Μαθιός: Όταν κι ο καπετάνιος νόησε ότι του πήραν τη βάρκα, έσυρε παραυτα απ το κατάστρωμα τη σκαμπαβία με τα έξι κουπιά, μάζεψε κωπηλάτες κι έτρεξε ξωπίσω...

Λαλιώ; Ωστε, αν ήμαστε μπροστά εκεί, θα μας έπιαναν;

Νεαρός Μαθιός: Αυτοί έχουν πλώρη το Τραχήλι. Σε λίγο θα μας έφταναν, αν είχαμε κάνει δρόμο προς τα κει...

Λαλιώ: Ωστε καλά κάμαμε να ρθούμε προς τα δω;

Νεαρός Μαθιός: Δεν ήρθαμε θεληματικώς. Μας έφεραν τα ρέματα.

Λαλιώ: Κάτι ξέρουν τα ρέματα! Ξέρουν καλά!

Νεαρός Μαθιός; Δεν μπορεί. Είσαι...μάγισσα...Στ αλήθεια...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

(Παύση)

Νεαρός Μαθιός: Και..τώρα;

Λαλιώ: Τώρα..τι;

Νεαρός Μαθιός: Τώρα τι να κάμουμε;

Λαλιώ: Τώρα, θα περιμένουμε μισή ώρα, και αν δεν μας υποπτευθούν να γυρίσουν προς τα εδώ να ψάξουν, καθώς αυτοί θα τραβούν κάτω στο Τραχήλι, ημείς κολλούμε πέρα, στον Αι Νικόλα, ξέρεις. Από κει ανεβαίνουμε πεζοί σε μισή ώρα, στην Πλατάνα, στο ψηλό χωριό, κι από κει, σα φέξει ο Θεός τη μέρα, πεζοί πάλι, για τρεις ώρες, στο μεγάλο χωριό, το δικό μου. Να πατήσει μοναχά το πόδι μου στ' άγια χώματα, μια φορά!

Νεαρός Μαθιός: Κι αν..κι αν...

Λαλιώ: Ανίσως πάλι μας υποπτευθούν και γυρίσουν την πλώρη τους προς τα εδώ, τότε, μια και δυό, στο δικό σας το Ξάνεμο, πως το λέτε, στην Κεφαλά σας. Εκεί πετούμε τη βάρικα στην άμμο, και γυρίζουμε στεριά στο χωριό σας. «Που 'σουνα Λαλιώ;» «Πήγα σεργιάνι, μπάρμπα Μοναχάκη, και να με, γύρισσα»

Νεαρός Μαθιός: Μη γελάς, Λαλιώ. Κι αν...αν....Δεν ειν' αστείο.

Λαλιώ: Α! Μαθιέ σιιάζεσαι; Λιγοψυχάς; Μόνο να μη μας πιάσουν. Να προλάβω να πατήσω τα δικά μου τα χώματα, να δώ τα γονίδια μου.

Νεαρός Μαθιός: Και τι θα λένε;

Λαλιώ: Α! Δε με μέλει τι θα πει ο κόσμος, να! Ούτε τόσο δα, καρφί δε μου καίεται!! Ημείς να μαστε αθώοι, και άφσε τους ανόητους να μας κατηγορούν!

Μαθιός: Πως χύνεται ασήμι το φεγγάρι πάνω της, σα στέκει έτσι ορθή. Άγγελος ρομφαιοφόρος .

Νεαρός Μαθιός: Λαλιώ!!

Λαλιώ: Τι μου φυλάς το χέρι βρε Μαθιέ; Δεν είμαι δα και κανάς δεσπότης! Και βάλτο καλά στο νου σου! Αν ήθελα να κάμω τον έρωτα, το σιγουρότερο Θα ήτον να μένω σιμά στον μπάρμπα Μοναχάκη. Απόδειξίς ότι δεν θέλω, είναι ότι εκίνησα να πάω πίσω στους γονείς μου. Οι γονείς μου δεν θα μπορούν να με σιεπάσουν, αν το κάμω, ο μπάρμπα Μοναχάκης, θα μ' εσιέπαζε, και πολύ.

Νεαρός Μαθιός: Α!!!

Μαθιός: Οξείαν μάχαιραν έσπισε την καρδιά του νέου!!

Λαλιώ: Τι έπαθες κυρ Μαθιέ και σιοτείνιασες έτσι; Νιώθεις τι λέω ή...

Νεαρός Μαθιός: Λίγο η θάλασσα...

Μαθιός: Είχε το δίχως άλλο εραστήν στην πατρίδα της. Και αυτός; Και αυτός; Γέφυρα εφής επάτουں όπως συναντηθώσι δύο αγαπώμενα όντα...Πόση ορμή είχε μέσα του και πόσο τα ένστικτα του τραγικού ήρωα βρυχόνταν εντός του! Να σκίσει το στήθος της 'της δόλιας γυναικός, να βυθιστούν ομού με την βάρκα...Δύο σώματα στα βάθη της θάλασσας υπο το φως της σελήνης...

Λαλιώ: Φούσκωσαν πάλι τα ρέματα....Λίγο κρατάει...Πάρε ανάσα...Θα πάψουν.

(Γιάυση)

Νεαρός Μαθιός: Και δεν σ αγαπούσε κανείς εκεί πέρα, πριν σε πάρει ο κυρ Μοναχάκης;

Λαλιώ: Και πολλοί μάλιστα, ακιούς εκεί! Μόνον να τι είναι τα φτωχά κορίτσια δεν τα αγαπούν παρά όπως αγαπούν τα λούλουδα, για να τα μυρισθούν μια κι ύστερα να τα αφήσουν να μαραθούν, ή να τα μαδήσουν . Κι εγώ δεν ήμουν καμιά μεγαλοπροιούσα, βλέπεις, για να μ αγαπήσουν και να με στεφανωθούν εμπομπή και παρατάξει, μ επισημότητα, ή καν να με κλέψουν και να με στεφανωθούν κρυφά μ ένα παπά, βέβαιοι πως οι γονείς, εις όλο το ύστερο, θ αναγκασθούν, σα σιασμένοι, να δώσουν την προίκα....Γι αυτό δεν ευρέθηκε άλλος απ τον μπάρμπα Μοναχάκη να με ζητήσει. Πάλι καλά!

(μικρή παύση)

Νεαρός Μαθιός; Και τότε/

Λαλιώ: Αχ! Αυτό το φεγγάρι απόψε μου τρώει τα σωθικά!! (σγοτραγουδά) Με παντρέψαν οι γονιοί μου, χωρίς να χουν τη βουλή μου.....

Νεαρός Μαθιός: Και τότε γιατί φεύγεις απ τον κυρ Μοναχάκη;

Λαλιώ: Δεν του φεύγω, γυρίζω στην πατρίδα μου, πάω να βρω τους γονείς μου.....Ανίσως ο μπάρμπα Μοναχάκης έρθει στην πατρίδα να μ εύρε, καλώς να ρθει! Ξέρει πολύ καλά πως δεν είμαι ικανή να προδώσω την τιμή του. Μα ξέρει και τούτο, πως δεν μπορώ να ζήσω στα ξένα.

Μαθιός: Ναι μα...

Νεαρός Μαθιός: Ναι μα...γίνεται να μη σ αγάπησε κανέννας χωριστά απ τους άλλους;....

Μαθιός; Και θα...

Νεαρός Μαθιός:...και θα τον ήθελες κι εσύ;...πριν παντρευθείς.....ή ύστερα αφού...

Μαθιός: ...υπανδρεύθεις;

Λαλιώ: Αχ! Ναι...για να είμαι ειλικρινής μαζί σου...Εκείνος που θελά με πάρει.....

Μαθιός: Ναι..

Λαλιώ: ...και τον ήθελα κι εγώ....

Μαθιός; Ναι...

Λαλιώ: ...είναι τώρα έξι χρόνια που τον έφαγε η Μαύρη Θάλασσα...Το καράβι επήγε σύψυχο....

Νεαρός Μαθιός: Α!!!

Λαλιώ: Αχ! Κι αυτό το φεγγάρι σώνει. Μου σκίζει τα σωθικά. Τι με κοιτάς τσι δα; Έκαμα καιρό να βρω ξανά τα λογικά μου....

Νεαρός Μαθιός: Εγώ..δεν...Μη με καρφώνεις μ αυτά τα μάτια.

Λαλιώ: Είναι βαριά αρρώστια ο έρωτας κυρ Μαθιέ. Χάνεσαι...Είσαι μικρός ακόμα, σάμπως δε σε χτύπησε. Μπορεί και ποτέ...Δε ναι για όλους...

Μαθιός: Δεν αντέχουν....Λαλιώ μου...

Νεαρός Μαθιός: Εγώ δεν...

Λαλιώ: Μεγάλη η κάψα...Δεν χωράς...σκίζεσαι κομμάτια....

Μαθιός: Σχώρα με!!

Νεαρός Μαθιός: Και πως....

Λαλιώ: Μ έδεσαν τα γονικά μου ένα ολόκληρο βράδυ στην Αγιά Αναστασιά, τη Φαρμοκολύτρα για να ρθω στα συγκαλά μου.

Νεαρός Μαθιός: Πως...ήταν; Έγιανες;

Λαλιώ: Σα κάτι να σπασε μεμιάς...(μικρή παύση) Αλλ' αν έχεις έλεος, μη μ εξετάζεις άλλο γι αυτό.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

(Στο δωμάτιο του Μαθιού. Πάνω απ το κεφάλι του η Μάνα, η Αφέντρα, ο Στάθης)

Αφέντρα: Τήρα πως κάνει!! Σκιάζομαι..

Στάθης: Παλεύει με τους δαιμόνους...

Μάνα: Σςς!! Με το Θεό μιλάει..

Αφέντρα: Ψυχορραγάει!! Πανάια μου!! Να σώσει ο γάμος!!

Μάνα; Κλείστην την πόρτα, μην τον πάρουν χαμπάρι.

Στάθης: Μάνα, πάω, μη μας ζητάνε. (στην Αφέντρα) Έλα κι εσύ! Τι πέτωσες;

Αφέντρα: Παναία μου!! Γρουσουζιά!! Παναία μου!! Μαύρο το νυφικό μου!
Μαύρο!

Μάνα: (την χαστουκίζει) Βγάλε το σκασμό και τρέχα κάτω Τώρα!! (στον Στάθη)
Πάντην να ρίξει λίγο νερό στο πρόσωπο και στρώστης τα μαλλιά. Βάλε και τα
όργανα να παίζουν. Δυνατά!! Ακούς; Δυνατά!! Και...τσιμουδιά σε κανέναν!!

Στάθης: Μάνα...

Μάνα: Σκασμός! Θα μείνω γω! Μοναχιά μου!!

Στάθης: Μάνα....Όπως είπαμε....(κοντοστέκεται) Τα τάλαρα..

Μάνα: (χωρίς να τον κοιτάει) Είπα! Μοναχιά μου!

(Ο Στάθης παίρνει την Αφέντρα και φεύγουν. Η Μάνα κλείνει τα μάτια και
σιγομουρμουράει μια προσευχή. Ακουμπάει διστακτικά το χέρι της στο κεφάλι του
Μαθιού. Ο Μαθιός ανοίγει τα μάτια.)

Μαθιός: Μάνα μου! Σπάει η καρδιά μου...Έσπασε...Πάει...

Μάνα: (κομπιάζει) Αγόρι...μου..

Μαθιός; Μάνα μου! Εγώ είμαι τ άμοιρο, το σκοτεινό τρυγόνι...

Μάνα: Διώχτο το σκοτάδι...Διώχτο...

(τα όργανα παίζουν ένα χαρούμενο, χορευτικό τραγούδι)

Μαθιός: Σκοτάδι...Τρία μέτρα κάτω απ τη γη....Αμέρεια....Μέσα στη γούβα
με σκυμμένο το κεφάλι...Δεν είδα ήλιο μάνα, δεν είδα ουρανό....Έσκαβα κι
έσκυβα...Μάτωσαν τα σωθικά μου.....Δεν είχα γλώσσα, δεν είχα

λαλιά....Σφράγισε το στόμα μου.....Τσάκισαν τα φτερά μου....Το σκοτεινό τρυγόνι...

Μάνα: Μην τα λες. Φτάνει. Δεν μπορώ ν ακούω άλλο.

Μαθιός: Βλέπω ένα όνειρο. Είμαι πουλί, δω να στη λάσπη. Πάω να φύγω ψηλά, στον ήλιο, κι αυτός με καίει. Λιώνουν τα φτερά...Σπάει η καρδιά...Γκρεμίζομαι...

Μάνα: *(σκληρά)* Έφυγες όμως.

Μαθιός: Δεν έφυγα. Δω έμεινα. Δε μ αφήγατε. Δω ράγισε η καρδιά μου.

Μάνα; *(χωρίς ένταση)* Πάψε.

Μαθιός; Δεν μπόρεκα.

(Η Μάνα σηκώνεται να φύγει)

Μαθιός; Μάνα!

(Η Μάνα κοντοστέκεται)

Μαθιός; Μάνα, την ευχή σου.

(Η Μάνα κλείνει απαλά την πόρτα. Το τραγούδι φθάνει σε κορύφωση και σβήνει)

Μαθιός; Τήρα! Ο ήλιος!

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

(Χαμηλώνει το φως στο δωμάτιο του Μαθιού. Στη θάλασσα.)

Νεαρός Μαθιός: Λαλιώ!! Τήρα η σιαμπαβία στάθηγε.

Λαλιώ: Που;

Νεαρός Μαθιός: Κει δα, στην ανατολή, στο τελευταίο το νησάκι.

Λαλιώ: Ξέρω τι ναι.

Νεαρός Μαθιός: Τι ναι;

Λαλιώ: Τώρα θα ιδής.

Νεαρός Μαθιός; Πες μου τι;

Λαλιώ: Έχε υπομονή και θα σε βγάλω απ την απορία. Τώρα θα την ιδής να βάλη πλώρη το Τραχήλι.

Νεαρός Μαθιός: Πως; Πως; Αυτό κάμνουν. Πάει! Είσαι μάγισσα!

Λαλιώ: Είμαι...Είμαι μάγισσα!!

Νεαρός Μαθιός: Τρέχουν τώρα κατά το Τραχήλι. *(μικρή παύση)* Είσαι καλά;

Λαλιώ: Ιδού τι είναι. Ο μπαρμπα Μοναχάκης, βάζω στοίχημα, ενενήντα πέντε τα εκατό, είναι μέσα στη σιαμπαβία.

Μαθιός: Ο μπαρμπα Μοναχάκης, σιύπτων την κεφαλήν, παραιάλεσε τον καπετάνιο να τον επάρη μαζί στην καταδίωξη. Εφοβείτο να μείνει εν αγωνιώδη προσδοκία εις την πολίχνη. Του εφάινετο ότι, δια του αντιπερισπασμού αυτού, ηπιώτερον θα ησθάνετο τον πόνον του.

Νεαρός Μαθιός: Λοιπόν;

Λαλιώ: Οι άλλοι που τραβούν κουπί, και για να γλιτώσουν το ξεπλάτισμα του μεγάλου ταξιδιού, και γιατί έτσι τους φαίνεται σωστότερο, θα είπαν να ψάξουν γύρω-γύρω στα νησιά, ίσως μας εύρουν πουθενά τρυπωμένους. Ο μπάρμπα Μοναχάκης, όμως, ξεύρει....

Μαθιός; Έτρεφε πεποίθησιν εις την Λαλιώ οτι δεν ήτο ικανή να προδώσει την τιμή ν του, αλλά και πάλιν, τις οίδε...

Νεαρός Μαθιός: Τι ξεύρει;

Λαλιώ: Ξεύρει καλά πως εγώ δεν έχω καμιά δουλειά στα νησιά κι ήθελα να πάω στην πατρίδα μου....

Μαθιός: Εγνώριζε καλά την ασθениκήν και ονειροπόλα φύσην της και την μεγάλην και βαθείαν νοσταλγία της...

Λαλιώ: ...είναι βέβαιος πως τράβηξα ίσα πέρα για το Τραχήλι κι αν με προφτάσει πριν πατήσω το πόδι μου στον Άγναντα, το λιμανάκι του τόπου μας, ελπίζει να με καταφέρει να τον ακολουθήσω πίσω. Έτσι τους κατάφερε κείνους που είναι στα κουπιά να τραβήξουν μπρος, κι ας βλαστημούν μέσα τους πλιά...

Μαθιός: Πώς να δώσει στους πολλούς να εννοήσουν ότι αυτή, υπερ πάσα άλλην γυναίκα, έζη με την κεφαλήν της και τα νεύρα της.....

Λαλιώ: Τι να γίνει!!

Νεαρός Μαθιός: Τι κάμουμε;

Λαλιώ: Τώρα, σα προχωρήσουν κάμποσο αυτοί, μεις περνούμε πέρα. Δως μου ένα κουπί. Έτσι μπράβο!!

Νεαρός Μαθιός: Τι κάμουμε;

Λαλιώ; Σςς Περιμένουμε...

(μικρή παύση)

Λαλιώ: Βάθυνε πολύ η νύχτα. Το ξημέρωμα θα ναι κοντά.

Νεαρός Μαθιός: Πως το κατάλαβες;

Λαλιώ: Μυρίζει αλλιώς.

(μικρή παύση)

Νεαρός Μαθιός: Τήρα! Χάθηκε η σκαμπαβία. Μια σταλιά μαύρο ειν πλιά.

Λαλιώ: Έλα! Τώρα να το βάλουμε στα κουπιά!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Μαθιός: -Τήρα μια βάρκα κει στο βάθος! – Τι λες μπάρμπα Μοναχάκη; -Αυτοί ναι, αυτοί ναι, σας λέω. Γρήγορα, τρεχάτε, πίσω τους. Όρτσα σκαμπαβία!!

Νεαρός Μαθιός; Κοίταξε, μας είδαν!!! Μας κυνηγούν!!

Λαλιώ: Τώρα, ας μας πιάσουν! Είναι μακρύτερα από μας.

Νεαρός Μαθιός: Ω βέβαια!! Πολύ μακρύτερα. Μα έχουν πολλά κουπιά.

Λαλιώ: Κι μεις έχουμε μεγάλη δύναμη. Όρτσα!!!

Μαθιός: Επι μια ώρα και πλέον επαίχθη κατ μήκος της ακτής εκείνης, το παιχνιδιόν του φοβερού και μεγαλοπλόκαμου οχτάποδος του κυνηγούντος την μαρίδαν, και του καταδυόμενου και φιλοπαιγμονος δελφίνος του θηρεύοντος την ζαργάναν.

Νεαρός Μαθιός: Πλησιάζουν! Μια ανάσα!

Λαλιώ: Μην το βάζεις κάτω! Λίγο ακόμα! Νάτη η στεριά!

Νεαρός Μαθιός: Μια ανάσα!

Λαλιώ: Φτάκαμε! Η εκκλησία του Αη Νικόλα!

Νεαρός Μαθιός: Κρατήσου! Η βάρκα χώνεται στην άμμουδα!

Λαλιώ: Α! Να σώσω να πατήσω χαμαί.

Νεαρός Μαθιός: Στάσου! Μην κατεβαίνεις ακόμα. Θα βραχείς. Να την σύρω όλη στη στεριά.

Λαλιώ: Τώρα;

Νεαρός Μαθιός: Τώρα!! Πήδα!!

Λαλιώ; Λάλησε ο κόκορας! Ποιος να το λεγε ότι η αυγή θα μ έβρισκε να πατώ τα χωματά μου!!

Νεαρός Μαθιός: Λαλιώ πάμε! Πάμε γρήγορις!

Λαλιώ: (προς τη σκαμπαβία) Πάντα καλό κατευόδιο!

Νεαρός Μαθιός: Λαλιώ! Αριβάρουνε! Μη μας προλάβουν!

Λαλιώ: Θα ρθεις μαζί μου;

Νεαρός Μαθιός: Θα...

Λαλιώ: Θα ρθεις;

Νεαρός Μαθιός: Θα...Θα.. ρθω!!

(μικρή παύση. Κοιτιούνται.)

Μαθιός: Αιφνης άλλη φωνή ανδρός ωρίμου ηκούσθη εν τη σιγή της νυκτός –
Λαλιώ! Ε! Λαλιώ!

(Η Λαλιώ μένει ακίνητη)

Λαλιώ: Ορίστε μπάρμπα Μοναχάκη!

Μαθιός: Και πρόσθεσε -Θέλεις να πας στους γονείς σου ψυχίτσα μου; Καλά θα
κάμης! Καρτέρει να ρθω κι εγώ, να σε συνοδεύσω ως εκεί, μήπως κακοπαθήσεις
στο δρόμο μονάχη σου, αγάπη μου!

Λαλιώ: Καλως να ρθεις μπαρμπα Μοναχάκη!

Μαθιός: ΑΧ Λαλιώ μου!

Λαλιώ: *(πηγαίνει προς τον νεαρό Μαθιό. Του χαιδεύει απαλά το πρόσωπο)* Σύρε στο
καλό, με τη σκαμπαβία, Μαθιέ μου π'λάκι μου *(του σηκώνει το κεφάλι. Τον κοιτάει
στα μάτια)* Κρίμας που μαι μεγαλύτερη στα χρόνια από σένα. Αν πέθαινε ο
μπάρμπα Μοναχάκης, θα σ'έπαιρνα.

*(Ο νεαρός Μαθιός χάνεται στο σκοτάδι με τους ώμους σκυφτούς. Η Λαλιώ τον
ακολουθεί με το βλέμμα. Ακούγεται η φωνή της Μάνας.- Αφέντρα!!!)*

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Φωτίζεται το δωμάτιο του Μαθιού. Η Λαλιώ τον πλησιάζει.)

Μαθιός; Λαλιώ;

Λαλιώ: Σύχασε.

Μαθιός: Σχώρα με!

Λαλιώ: Τόσο μπορώγαμε.

(Ακούγεται η φωνή του Στάθη-Αφέντρα!! Που χάθηκες μωρή!)

Λαλιώ: *(τραγουδάει απαλά)* Ένα πουλί, μαύρο πουλί, ένα έρμο λιανοπούλι....

Μαθιός: Το σκοτεινό τρυγόνι...

Λαλιώ:..Πάνω στο βράχο στάθηκε κι αγνάντεψε και πέρα...

Μαθιός: Πέρα μακριά..

Λαλιώ: Και στο αγέρι μίλησε και στο αγέρι λέει...

Μαθιός: Πάρε με...

Λαλιώ: Φούσκωσε αγέρι, πάρε με, σήκωσε τα φτερά μου....

Μαθιός: Πάρε με....

Λαλιώ: Να αδράξω γω τα κύματα, να πάω να διω τον ήλιο...

Μαθιός: Αχ!!

Λαλιώ: και τα φτερά τσακίστηκαν και η καρδιά του σπάει...

Μαθιός: Χάθηκε...

Λαλιώ: το πέλαγο το πλάνεψε *(σταματάει απότομα το τραγούδι)*....κι η θάλασσα το κλαίει.

Μαθιός: Δεν...

Λαλιώ; Δεν φτάκαμε πέρα. Δεν ήταν ποτέ γραφτό.

Μαθιός: Αχ!! *(πέρνει πίσω. Η Λαλιώ στέκει πάνω του. Σκύβει του φυλάει το μέτωπο και του κλείνει τα μάτια. Φεύγει και χάνεται στο σκοτάδι. Ήχος από όργανα που ξεκουρδίζονται και μαζεύονται. Φωνές ανθρώπων. Να ζήσετε. Καλό ξημέρωμα. Φωνή της Μάνας – Αφέντρα!!)*

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

(Αχνοφέγγει η ανατολή. Ο Στάθης βάζει το κεφάλι του στην πόρτα.)

Στάθης:Αφέντρα δω είσαι; *(μπαίνει ολόκληρος)* Λες; Κάπου εδώ την πήρε πάλι το μάτι μου να γιζερνάει. *(Ψάχνει)* Αφέντρα; Λάθος θα καμα. *(πηγαίνει πάνω από το προσκέφαλο του Μαθιού)* Αδελφέ...Αδελφέ ...Ξύπνα! Τέλεψαν! Αδελφέ...Αδελφέ! *(του πιάνει το σφυγμό)* Μάνα!*(πάει τρέχοντας προς την πόρτα. Το μετανιώνει. Γυρίζει πίσω. Τον κοιτάζει. Βάζει το χέρι του κάτω από το προσκέφαλο. Βγάζει το πορτοφόλι. Το ανοίγει. Μετράει τα χρήματα. Τα ξαναβάζει μέσα . Γυρνάει, κοιτάει τον Μαθιό. Σταυροκοπιέται)* Ζωή σε λόγου μας. *(και βάζει το πορτοφόλι στην τσέπη του.)*

ΤΕΛΟΣ